

9 - 13 octombrie 2023
ACTUALITATEA EUROPEANĂ

Cuprins

I. ȘTIRI	2
1. Nagorno-Karabakh: europarlamentarii cer revizuirea relațiilor UE cu Azerbaidjan	2
2. PE solicită începerea negocierilor cu Republica Moldova pentru aderarea la UE	2
3. A scăzut numărul de tranzacții imobiliare în luna septembrie	3
4. 1,5 milioane de euro pentru dotarea secțiilor de nou-născuți	3
5. Garanti BBVA și-a prelungit contractul de închiriere în Yunity Park cu încă cinci ani	4
6. Klaus Iohannis și Volodimir Zelenski au semnat o declarație comună prin care relația bilaterală între România și Ucraina devine Parteneriat Strategic	4
7. Economisții avertizează că războiul din Israel va influența economia mondială	5
8. Joe Biden consideră că ocuparea Fâșiei Gaza de către Israel „ar fi o mare greșeală”	5
9. Nuclearelectrica alocă 37,57 milioane lei pentru mentenanța sistemelor de la centrala de la Cernavodă	5
10. Mii de persoane au participat la mitinguri pro-palestiniene în Australia	6
11. Conflictul din Orientul Mijlociu va provoca efecte de undă asupra economiei globale, avertizează analiștii	6

L. ȘTIRI

1. Nagorno-Karabah: europarlamentarii cer revizuirea relațiilor UE cu Azerbaidjan

Condamnând capturarea violentă a Nagorno-Karabah de către Azerbaidjan, europarlamentarii cer sancțiuni împotriva celor responsabili și UE să-și revizuiască relațiile cu Baku.

Într-o rezoluție adoptată joi, 5 octombrie a.c., Parlamentul condamnă ferm atacul militar preplanificat și nejustificat al Azerbaidjanului împotriva Nagorno-Karabah din 19 septembrie, despre care europarlamentarii spun că reprezintă o încălcare gravă a dreptului internațional și a drepturilor omului și o încălcare clară a încercărilor anterioare de a obține o încetare a focului. . Cu peste 100.000 de etnici armeni care au fost forțați să părăsească enclavă de la ultima ofensivă, europarlamentarii spun că situația actuală echivalează cu o curățare etnică și condamnă ferm amenințările și violența comise de trupele azere împotriva locuitorilor armeni din Nagorno-Karabah.

De asemenea, solicită UE și statelor membre să ofere imediat toată asistența necesară Armeniei pentru a face față afluxului de refugiați din Nagorno-Karabah și crizei umanitare ulterioare.

Consternat de cel mai recent atac al Azerbaidjanului, Parlamentul cere UE să adopte sancțiuni specifice împotriva oficialilor guvernamentali din Baku responsabili de multiple încălcări ale încetării focului și abuzuri ale drepturilor omului în Nagorno-Karabah. Deși reamintesc părții azere că poartă întreaga responsabilitate pentru asigurarea siguranței și bunăstării tuturor oamenilor din enclavă, deputații europeni cer anchete cu privire la abuzurile comise de trupele azere care pot constitui crime de război.

Exprimându-și îngrijorarea serioasă față de declarațiile iredentiste și inflamatorii ale președintelui azer İlham Aliyev și ale altor oficiali azeri care amenință integritatea teritorială a Armeniei, europarlamentarii avertizează Baku împotriva oricărui potențial aventurism militar și fac apel la Turcia să-și rețină aliatul. Ei condamnă, de asemenea, implicarea Turciei în înarmarea Azerbaidjanului și sprijinul total pentru ofensivele lui Baku atât în 2020, cât și în 2023.

Parlamentul solicită Uniunii să întreprindă o revizuire cuprinzătoare a relațiilor sale cu Baku. Dezvoltarea unui parteneriat strategic cu o țară precum Azerbaidjan, care încalcă în mod flagrant dreptul internațional și angajamentele internaționale și are un istoric alarmant în domeniul drepturilor omului, este incompatibil cu obiectivele politicii externe a UE, spun europarlamentarii. Ei îndeamnă UE să suspende orice negocieri privind un parteneriat reînnoit cu Baku și, în cazul în care situația nu se îmbunătățește, să ia în considerare suspendarea aplicării acordului UE de facilitare a vizelor cu Azerbaidjan.

Parlamentul solicită, de asemenea, UE să-și reducă dependența de importurile de gaze azere și, în cazul unei agresiuni militare sau a unor atacuri hibride semnificative împotriva Armeniei, să oprească complet importurile UE de petrol și gaze azeri. Între timp, deputații europeni doresc ca actualul Memorandum de înțelegere privind un parteneriat strategic în domeniul energiei dintre UE și Azerbaidjan să fie suspendat.

Rezoluția a fost adoptată cu 491 de voturi pentru, 9 împotriva și 36 de abțineri.

2. PE solicita începerea negocierilor cu Republica Moldova pentru aderarea la UE

Eurodeputații își reafirmă angajamentul față de viitoarea aderare a Republicii Moldova la UE și doresc ca negocierile cu Chișinăul să fie lansate înainte de sfârșitul anului.

Potrivit rezoluției adoptate joi, 5 octombrie a.c., guvernul moldovean și-a demonstrat determinarea și capacitatea de a îndeplini cerințele Comisiei Europene de a începe negocierile de aderare, adăugând că aderarea Republicii Moldova la UE ar reprezenta o investiție geostrategică într-o Europă unită și puternică. Aceștia subliniază importanța continuării procesului de reformă de către guvernul de la Chișinău, nu numai pentru

atingerea obiectivului politic de aderare la UE, ci în primul rând pentru îmbunătățirea tangibilă a nivelului de trai al moldovenilor.

UE și statele sale membre ar trebui, de asemenea, să își mărească asistența financiară și tehnică pentru Republica Moldova, potrivit eurodeputaților, pentru a facilita integrarea rapidă și eficientă a acesteia în UE. Acest aspect include lansarea rapidă a unei noi tranșe de asistență macrofinanciară de către Comisia Europeană.

Reiterând faptul că aderarea la UE rămâne un proces bazat pe merite, care necesită îndeplinirea criteriilor de aderare, Parlamentul solicită tuturor actorilor politici moldoveni să ajungă la un consens cu privire la reformele cele mai importante și urgente, în scopul armonizării în continuare a legislației țării cu standardele UE. Deputații subliniază că eforturile în curs de desfășurare privind justiția durabilă și cuprinzătoare și reforma anticorupție sunt deosebit de importante și solicită autorităților moldovene să continue acțiunile privind dezoligarhizarea, reforma gestionării finanțelor publice, combaterea criminalității organizate și reforma administrației publice.

Rezoluția a fost adoptată cu 448 voturi pentru, 45 împotriva și 43 abțineri.

3. A scăzut numărul de tranzacții imobiliare în luna septembrie

În luna septembrie 2023 au fost vândute, la nivelul întregii țări, 55.614 de imobile, cu 3.811 mai puține față de luna august.

Numărul caselor, terenurilor și apartamentelor din România care au făcut obiectul tranzacțiilor în luna septembrie este cu 6.440 mai mic față de perioada similară a anului 2022, anunță Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară.

Cele mai multe vânzări de imobile au fost înregistrate, în septembrie 2023, în București – 10.750, Ilfov – 4.024 și Brașov – 2.978. Județele cu cele mai puține imobile vândute în aceeași perioadă sunt Teleorman – 146, Olt – 213 și Covasna – 267.

În schimb, numărul ipotecilor, la nivel național, în septembrie 2023, a fost de 26.526, cu 4.357 mai mare față de septembrie 2022. Cele mai multe operațiuni de acest gen au fost înregistrate în București – 5.784, Ialomița – 2.367 și Ilfov – 2.072. La polul opus se află județele Sălaj – 58, Gorj – 68 și Covasna – 73.

Județele în care au fost vândute cele mai multe terenuri agricole în a noua lună a anului 2023 sunt Dolj – 999, Arad – 595 și Buzău – 495.

4. 1,5 milioane de euro pentru dotarea secțiilor de nou-născuți

16 unități medicale din 12 județe ale țării au beneficiat de investiții cumulate de 1,5 milioane de euro în dotarea cu echipamente medicale de monitorizare a stării de sănătate a nou-născuților cu sprijinul Organizației Salvați Copiii România.

Investiția este parte a programului „Împreună din prima zi”, care, până în prezent a sprijinit 60 de spitale, iar investiția totală s-a ridicat la 2,5 milioane de euro. Unitățile medicale vor fi dotate cu aparatură medicală de ultimă generație de monitorizare și menținere a stării de sănătate a nou-născuților, de exemplu: ecocardiograf, electroencefalograf, ventilator, bancă de lapte.

„Astăzi, diferența dintre viață și o moarte o face calitatea aparaturii medicale, dar și disponibilitatea ei: în multe cazuri unde spitalul nu este dotat corespunzător, timpul pierdut pentru a căuta soluții de transfer într-un centru medical care să aibă un ventilator de suport respirator, de exemplu, se poate transforma într-o dramă pentru familie”, a explicat Gabriela Alexandrescu, Președinte Executiv Salvați Copiii România.

Din anul 2010 și până în prezent, Organizația Salvați Copiii a dotat 107 unități medicale (secții de neonatologie, terapie intensivă neonatală, secții de pediatrie și Obstetrică-Ginecologie) din toate județele țării, cu peste 1.300 de echipamente vitale, investind peste 8,9 milioane de euro.

Potrivit datelor centralizate la nivelul Uniunii Europene pentru anul 2021, România se află pe locul 2 în UE la capitolul mortalitate infantilă, arată o statistică Eurostat. Astfel, în 2021 Bulgaria a avut o rată a mortalității infantile de 5,6 la mia de copii născuți vii, urmată

de România, cu o rată de 5,2 la mie și Slovacia, unde rata mortalității infantile a fost de 4,9 la mie de copii născuți vii. La polul opus, cea mai mică rată a mortalității infantile este înregistrată în Suedia, Finlanda și Slovenia cu 1,8 la mie de copii născuți vii.

De asemenea, potrivit datelor finale ale INS, în anul 2021, rata mortalității infantile în România a arătat discrepanțele majore între județele țării. Astfel, primele trei poziții în top sunt ocupate de Tulcea (o rată a mortalității infantile de 11,1 la mie de copii născuți vii), Sălaj (8,9 la mie) și Neamț (8,2 la mie), în vreme ce în București, unde sunt cele mai multe maternități de gradul 3, rata mortalității infantile a fost de 2,3 la mie de copii născuți vii.

5. Garanti BBVA și-a prelungit contractul de închiriere în Yunity Park cu încă cinci ani

Banca Garanti BBVA și-a prelungit cu încă cinci ani contractul de închiriere pentru spațiul de 7.200 mp din cadrul complexului de birouri Yunity Park, deținut de Genesis Property. Aici se află sediul central al băncii, unde lucrează peste 1.000 de angajați.

“Odată cu prelungirea contractului, Garanti BBVA va împlini nu mai puțin de 20 de ani de prezență în spațiile noastre”, a declarat Liviu Tudor, președintele Genesis Property.

Garanti BBVA este o bancă prezentă în România din 1998, cu trei segmente de business: Retail, IMM și Corporate.

Yunity Park, fostul Novo Park Business Center, trece printr-un proces complex de modernizare în care dezvoltatorul Genesis Property investește în jur de 50 de milioane de euro. Noua configurație va cuprinde și un amfiteatru în aer liber cu o capacitate de 1.500 de locuri, un centru de conferințe pentru o audiență de 540 de persoane și un food hall de 4.000 mp, plus o pădure urbană de 1.000 mp.

Pe lângă Yunity Park, Genesis Property deține și West Gate Business District, cumulând în total peste 150.000 mp de spații de birouri în care își desfășoară activitatea chiriași precum HP, Accenture, Ericsson, Garanti BBVA, Infineon, Luxoft, Siemens și Alpha Bank, și unde lucrează peste 15.000 de angajați.

6. Klaus Iohannis și Volodimir Zelenski au semnat o declarație comună prin care relația bilaterală între România și Ucraina devine Parteneriat Strategic

Președintele Klaus Iohannis a anunțat, marți, în declarația de presă cu președintele Volodimir Zelenski, că a semnat alături de omologul său ucrainean o declarație comună prin care relația dintre România și Ucraina este ridicată la nivel de Parteneriat Strategic.

Șeful statului i-a transmis omologului său că susținerea Ucrainei reprezintă un interes strategic al României, iar liderii au condamnat, din nou, în termenii cei mai fermi atacurile repetate ale Rusiei asupra infrastructurii portuare ucrainene, transmite news.ro.

„Mă bucur să îl primesc astăzi, la Palatul Cotroceni, pe președintele Ucrainei, domnul Volodimir Zelenski. Această vizită are un caracter istoric pentru relația bilaterală și transmite un mesaj puternic privind angajamentul nostru constructiv. Ne dorim o relație bilaterală bazată pe încredere și valori comune, cu o viziune pe termen lung și axată pe generarea de proiecte concrete, în beneficiul cetățenilor noștri și al întregii regiuni. De aceea, am decis astăzi, împreună, să începem concret procesul pentru a ridica relația dintre România și Ucraina la nivelul de Parteneriat Strategic”, a afirmat Klaus Iohannis, la începutul declarațiilor comune de presă cu Volodimir Zelenski, marți la Palatul Cotroceni.

Președintele României a adăugat că pe agenda discuțiilor cu omologul său au fost și măsurile necesare pentru creșterea vigilenței, monitorizare și poliție aeriană în regiunea Mării Negre.

Discuțiile celor doi oficiali au vizat și exporturile de cereale din Ucraina, iar șeful statului, Klaus Iohannis i-a transmis omologului ucrainean că își dorește în continuare o cooperare predictibilă și deschisă, punctând că România vrea să dubleze capacitatea lunară de tranzit din porturile românești la 4 milioane de tone de produse agricole.

Klaus Iohannis i-a mai transmis lui Volodimir Zelenski că România sprijină negocierile pentru aderarea la UE a Ucrainei și Republicii Moldova până la finalul acestui an.

7. Economişti avertizează că războiul din Israel va influența economia mondială

Războiul dintre Israel și Hamas a crescut atenția investitorilor asupra riscurilor geopolitice pentru piețele financiare. Ei așteaptă să vadă în ce măsură conflictul va atrage în conflict și alte țări, fapt care va conduce la majorarea prețurilor petrolului, reprezentând o nouă lovitură economiei mondiale.

Prețurile petrolului au crescut cu aproape 6% vineri, 12 octombrie, pentru că investitorii au estimat posibilitatea unui conflict mai larg din Orientul Mijlociu.

Ben Cahill, cercetător principal în Programul privind securitatea energetică și schimbările climatice la Centrul pentru Studii Strategice și Internaționale (CSIS): „Se pare că ne îndreptăm către o invazie terestră masivă a Gaza și o pierdere de vieți omenești pe scară largă. De fiecare dată când avem un conflict de această amploare, vom avea o reacție a pieței”, conform [News.ro](https://www.news.ro).

Erik Nielsen, consilier economic șef al grupului la UniCredit: „Nu am nicio idee dacă piețele se vor comporta relativ bine în continuare. Depinde aproape sigur dacă acest ultim conflict rămâne localizat sau dacă escaladează într-un război mai larg din Orientul Mijlociu.”

Bernard Baumohl, economist-șef global la The Economic Outlook Group din Princeton, New Jersey: „Un conflict în expansiune ar determina probabil ca inflația și, ca produs secundar, ratele dobânzilor din întreaga lume să se accelereze și mai mult. Ratele dobânzilor ar putea scădea. Așteptați-vă ca dolarul să se întărească.”

Războiul dintre Hamas și Israel prezintă unul dintre cele mai semnificative riscuri geopolitice pentru piețele petroliere de la invadarea Ucrainei de către Rusia anul trecut.

8. Joe Biden consideră că ocuparea Fâșiei Gaza de către Israel „ar fi o mare greșeală”

Joe Biden, președintele SUA, a declarat într-un interviu difuzat duminică că „orice încercare a Israelului de a ocupa din nou Fâșia Gaza ar fi o mare greșeală”. Declarația vine în contextul în care trupele israeliene se pregătesc pentru o ofensivă terestră împotriva Hamas.

Întrebat în emisiunea „60 Minutes” a televiziunii americane CBS despre eventualul său sprijin pentru ocuparea Fâșiei Gaza de către Israel, Joe Biden a răspuns: „Cred că ar fi o mare greșeală”.

Hamas „nu reprezintă tot poporul palestinian”, a precizat Biden, dar „eliminarea extremiștilor” este o „măsură necesară”, conform Agerpres.

Peste 1.400 de persoane, în principal civili, printre care copii, au fost ucise în Israel în atacul Hamas, potrivit unui cel mai recent bilanț israelian.

Autoritățile Hamas au raportat că cel puțin 2.670 de persoane, printre care sute de copii, au fost ucise în loviturile israeliene.

Întrebat dacă Hamas ar trebui eliminat complet, președintele Joe Biden a răspuns:

„Da, cred că da. Dar este nevoie de o autoritate palestiniană. Trebuie să existe o cale spre un stat palestinian.”

Președintele a spus că „nu crede că este necesar” ca trupele americane să ia parte la acest război, adăugând că acestea nu vor fi trimise nici în Ucraina.

9. Nuclearelectrica alocă 37,57 milioane lei pentru mentenanța sistemelor de la centrala de la Cernavodă

Nuclearelectrica alocă 37,57 milioane lei pentru servicii de mentenanță a sistemelor și echipamentelor electrice de la centrala de la Cernavodă, în vederea funcționării centralei în condiții de siguranță și securitate nucleară.

Potrivit unui anunț de participare postat în Sistemul Electronic de Achiziții Publice (SEAP), firma care câștigă licitația va asigura materialele și piesele de schimb necesare desfășurării acestor activități, în cadrul unei perioade contractuale de 24 luni.

Contractul va fi atribuit prin licitație deschisă, pe criteriul celui mai bun raport calitate – preț. Termenul limită pentru primirea ofertelor sau a cererilor de participare este 15 noiembrie 2023, ora 15:00.

Nuclearelectrica are ca domenii de activitate producerea de energie electrică, termică și de combustibil nuclear.

10. Mii de persoane au participat la mitinguri pro-palestiniene în Australia

Mii de australieni s-au alăturat duminică mitingurilor pro-palestiniene, în pofida amenințărilor poliției de a le limita, pe fondul tensiunilor intercomunitare apărute după conflictul izbucnit între Hamas și Israel.

Statele din întreaga lume iau măsuri drastice împotriva acestor proteste, de teamă că acest conflict ar putea declanșa violențe pe teritoriile lor, unde au comunități musulmane și evreiești puternic reprezentate. Franța a interzis chiar demonstrațiile, pe motiv că ar putea tulbura ordinea publică, transmite Reuters.

Protestatarii din Sydney au fluturat duminică steaguri palestiniene și au scandat “Eliberați Palestina”, în timp ce sute de polițiști au patrule în zona unuia dintre cele mai ample mitinguri din capitala celui mai populat stat australian, New South Wales.

Mitingul a fost “pașnic până în prezent”, a declarat un purtător de cuvânt al grupului, Amal Naser, adăugând că poliția nu a recurs la prerogative speciale pentru a opri și percheziționa protestatarii, o măsură pe care a luat-o în considerare pentru prima dată în aproape două decenii.

Organizatorii mitingului au spus că intenționează să demonstreze în centrul orașului Sydney la sfârșitul săptămânii viitoare.

Mii de persoane au participat, de asemenea, la mitinguri pro-Palestina în Adelaide, capitala Australiei de Sud, și în capitala statului Victoria, Melbourne.

11. Conflictul din Orientul Mijlociu va provoca efecte de undă asupra economiei globale, avertizează analiștii

Analiștii economici prognozează noi efecte de undă ce vor fi resimțite la nivel global ca urmare a conflictului din Orientul Mijlociu și așteaptă să vadă dacă situația se va extinde și în alte țări, cu potențialul de a accelera creșterea prețului la petrol și migrarea capitalurilor spre activele de refugiu.

Israelul se pregătește să lanseze un asalt terestru asupra Fâșiei Gaza, după ce le-a spus palestinienilor care trăiesc în acest teritoriu să se îndrepte spre zona de sud. În paralel, consilierul național pentru securitate din Israel a avertizat gruparea Hezbollah să nu deschidă un nou front în lupta împotriva Israelului, din Liban, transmite Reuters.

“Se pare că ne îndreptăm spre o invazie terestră masivă în Gaza și pierderi mari de vieți omenești. De fiecare dată când ai un conflict de asemenea amploare, vei avea și o reacție a pieței”, spune Ben Cahill, de la Centrul pentru Studii Strategice și Internaționale (CSIS) din Washington.

În ultima săptămână, îngrijorările cu privire la conflictul din Orientul Mijlociu s-au resimțit asupra prețului activelor, contribuind la scăderea acțiunilor, astfel că indicele bursier S&P 500 a pierdut 0,5%.

În schimb, activele de refugiu au înregistrat cumpărări mari, astfel că prețul aurului a crescut cu peste 3% vineri, iar cotația dolarului american a urcat la cea mai ridicată valoare din ultima săptămână.

Prețul petrolului a crescut și el cu aproape 6% vineri, pe măsură ce investitorii au evaluat ce ar putea însemna conflictul din Israel pentru livrările din țările vecine care reprezintă cea mai mare regiune producătoare de petrol din lume.

Surse de informare:

- *Reprezentanța Comisiei Europene în România*

Buletin informativ elaborat de:

SERVICIUL AFACERI EUROPENE

